

Einar Beer (1887–1982)

Einar Beer ble født den 13. januar 1887 i Kristiania (Oslo) som syvende barn i en søskenflokk på ni, av foreldrene Nicolai Sivert Beer og Lovise Sarine Hjort. Forfedrene på farssiden kom fra Holland og var grunnleggere av Flekkefjord. Hans far var en av de største og mest fremgangsrike forretningsmenn i Norge på den tiden, med store steinbrudd både her og i Sverige. Dette var de største steinbruddene i landet, som sysselsatte 1500 arbeidere omkring 1912, og eksporterte brostein og kaianlegg i granitt over hele verden. All granitten til Gustav Vigeland's skulpturer i Frognerparken, ble levert fra Beers granittbrudd, og uttaket av den store monolitten var en stor ingeniørbragd den gang. Einar studerte til bergverksingeniør i Dresden i Tyskland, hvor han også traff en adelsdame fra en svært rik familie. Han giftet seg med henne og de fikk etterhvert to døtre – Helga og Marit. Da han traff Sri Ananda første gang våren 1915, var han ansatt i farens forretning og var en stor idrettsmann i landhockey og tennis. Han var formann i den nasjonale tennisforeningen og var nordisk mester i tennis flere år på rad.

Tilværelsen var preget av suksess og sorgløshet. Men da han første gang hørte et foredrag av Sri Ananda om indisk filosofi i universitetets aula, følte han det nærmest som en åpenbaring: For første gang så og hørte han en person som snakket om sjelen, og som samtidig kjente sjelen og visste hva sjelen var. Og etter det ønsket han å tilbringe så mye tid som mulig sammen med Sri Ananda. Beer ønsket også å involvere sin familie i forholdet med inderen, men bare etter noen få år forlot hans kone ham til fordel for hans beste barndomsvenn. Han ble også etter hvert nærmest utstøtt fra Beer-familien. Det var derfor en skuffet og sorgtung Einar Beer som i begynnelsen av 1920-årene flyttet opp på Tronsvangen til Sri Ananda, etter først å ha bodd et par år på en gård i Valdres. På Tronsvangen leide han forskjellige hytter og setrer og pendlet mellom Alvdal og Oslo hvor han forsøkte seg på diverse former for forretningsvirksomhet for å prøve å skaffe penger til bl.a. Sri Anandas bokutgivelser. Han eide og drev forlaget Brahmakul hvor de fleste av Sri Anandas bøker etter hvert utkom. I alle årene i Norge var han Sri Anandas trofaste altnuligmann og medhjelper. Det var også han som for det meste stelte alle dyrene til Sri Ananda på Gaurisankarseter. I 1946 – etter Sri Anandas bortgang – bygde han sitt eget hus i Tronsvanglia, på et sted som Sri Ananda hadde valgt ut for ham mange år tidligere.

Beer kalte dette stedet først for ”Santibo”, men forandret det senere til ”Solbu”. Fra ”Solbu” førte Beer en omfattende korrespondanse med et stort person- og institusjonsgalleri spredt over hele verden. Disse sendte han ofte Sri Anandas bøker og dikt til, og han gjorde på den måten Sri Ananda og Fredsuniversitetet kjent ute i verden. Spesielt kan hans mangeårige korrespondanse med Indias første visepresident og senere president, filosofen og statsmannen Dr. Sarvepalli Radhakrishnan, nevnes. De to traff hverandre først i Oslo, og senere igjen da Beer besøkte India som 80-åring i 1966. Ellers mottok Beer ytterst gjestfritt hundrevis av besøkende fra inn- og utland opp gjennom årene på ”Solbu”. Og alt fra det fjerne Østens buddhistmunker, til ”villfarne” ungdommer fra Slottsparken i Oslo, kunne få husly hos ham så lenge de selv ville. Spesielt kan nevnes Krishnamurtis kjente ”elev” Vimala Thakar, som tilbrakte en til to uker her hvert år i tidrommet 1968 – 1974, og buddhistmunken Shanti Bhadra Thera fra Ceylon, som til sammen tilbrakte halvannet år på ”Solbu” fra 1960 til 1970. I tillegg kan det også nevnes at flere ambassadører og førstesekretærer ved den indiske ambassaden i Oslo har besøkt dette stedet gjennom mange år.

Den 5. oktober 1977 fikk han et høyst usedvanlig besøk da vår daværende kronprins og kronprinsesse, Harald og Sonja, kom på en liten visitt ute på tunet i snøvær for å beskue bysten av Sri Ananda som står der. Beer var naturligvis blitt informert på forhånd om besøket og hadde en liten gave klar som han overrakte dem. Det var et flott fotografi av Haralds oldefar, kong Oskar, som satt ute i hyggelig passiar med Biørn Biørnson (Biørnstjerne Biørnsons sønn) utenfor Golå Høyfjellshotell i 1899 (Beer-familien hadde hytte på Golå). Einar, som da bare var 12 år gammel, hadde stått gjemt bak et tre og tatt bildet, og bare kongens hund hadde sett ham. Under overrekkelsen falt fotografiet ned på bakken, men Sonja var raskt nede og plukket det opp. Denne situasjonen ble forevignet av en VG-fotograf som senere vant en nasjonal pris for dette situasjonsbildet.

Einar Beer var også et yndet intervjuobjekt hos pressen, og sammen med forskjellige oppslag om Sri Ananda og Fredsuniversitetet, var det i perioden 1945–1980 et gjennomsnitt på fire presseoppslag i året fordelt på 45 forskjellige organer fra hele Sør-Norge (dette var bare hva Beer selv klarte å samle). Det var også flere NRK-innslag både i radio og fjernsyn i denne perioden. Fredag 24. februar 1978 fant det sted en helt spesiell begivenhet i hans liv da balletten ”Syklus” ble uroppført på Nationalteateret, etter idé og koreografi av hans grandniese Lise Eger. Balletten, som var inspirert av hans liv og tanker, var tilegnet den da 91 år gamle Einar Beer. ”Syklus” ble også vist 28. februar, 7. mars og 8. mars på Nationalteateret, samt på Munch-museet søndag 12. mars 1978.

I alle årene Beer bodde på "Solbu", var han alltid opptatt med å videreføre Sri Anandas arbeid på forskjellige måter, gjennom bokutgivelser av etterlatte manuskripter etter Sri Ananda, samt å prøve å skaffe forståelse for Fredsuniversitetet. Fra 1961 til 1964 arbeidet han konkret med å erverve byggetomt på Flattron på Tronfjell i Alvdal for Fredsuniversitetet, og fremmet en søknad til Alvdal kommune om fraskydddeling av 300 daa fjellvidde på Tron. Han samlet underskrifter fra et flertall av alle de beiteberettigede i området og fikk klarsignal både fra Alvdal jordstyre, Alvdal kommune og Hedmark landbruksstyre, men saken ble henlagt i Kirke- og Undervisningsdepartementet og kom derfor ikke videre. Nøyaktig ti år senere gikk Beer gjennom den samme saksprosessen igjen, men denne gangen ikke for å erverve byggetomt, men for å reise et monument til minne om Sri Ananda, som samtidig skulle være grunnsteinen til Fredsuniversitetet. Og denne gangen fikk han alle nødvendige tillatelser, også fra departementet, samt at han fikk et tilskudd fra Alvdal kulturråd til oppføringen av monumentet. Monumentet ble innviet den 1. juli 1979 av Einar Beer foran et 20-talls fremmøtte.

I 1975 opprettet han Swami Sri Ananda Acharya Stiftelse for å ivareta den åndelige arven etter Sri Ananda, samt for å forvalte eiendommen "Solbu" i Sri Anandas tjeneste. Einar Beer døde på "Solbu" den 19. februar 1982, 95 år gammel.

(Kort tid etter at Einar Beer var død, klagde en sokneprest med familienavnet Solbu til myndighetene og ville ha "familienavnet sitt" fjernet fra eiendommen. Da Bjørn Pettersen, som mottok brevet med navnesaken fra sorenskriveren ikke ønsket å krangle med mannen og samtidig fant navnet "Santibo" i kjøpekontrakten fra den gang Beer kjøpte tomta, fikk han eiendomsnavnet forandret til det nåværende "Shantibu").